

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

ÁTIKTATVA: B/44

~~J/12229. számú~~

jelentés

a nemzeti értékek azonosításának és rendszerezésének helyzetéről, a nemzeti értékek fenntarthatóságáról és hasznosításáról, valamint a Hungarikum Bizottság működéséről a 2012. évre vonatkozóan

Előadó:

**Dr. Fazekas Sándor
vidékfejlesztési miniszter**

Budapest, 2013. szeptember

J e l e n t é s

a nemzeti értékek azonosításának és rendszerezésének helyzetéről, a nemzeti értékek fenntarthatóságáról és hasznosításáról, valamint a Hungarikum Bizottság működéséről a 2012. évre vonatkozóan

I/I. Előzmények

Hosszú előkészítő munkát és széleskörű egyeztetést követően, az **Országgyűlés a 2012. április 2-i ülésnapján** – négypárti egyetértéssel – elfogadta a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvényt (a továbbiakban: hungarikum törvény), amely 2012. július 1-jén lépett hatályba. A hungarikum törvény 17. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a Hungarikum Bizottság évente, első alkalommal 2012. december 31-ig tájékoztatást ad az Országgyűlésnek a nemzeti értékek azonosításának és rendszerezésének helyzetéről, a nemzeti értékek fenntarthatóságáról és hasznosításáról, valamint a Hungarikum Bizottság működéséről.

I/II.

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló törvény

1. A hungarikum törvény rövid összefoglalása

A hungarikum törvény egy kerettörvény és a vázát adja annak a szabályozási rendszernek, amelyen keresztül megvalósul a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok körének a meghatározása. Első lépésben sor kerül a nemzeti értékek azonosítására, majd megkezdődik azok dokumentálása, rendszerezése, népszerűsítése, a jelenlegi és a jövő nemzedékkel történő megismertetése és megőrzése. A cél a minél szélesebb körben megvalósuló gyűjtőmunkát és egy valódi értéktár létrehozását lehetővé tévő jogi háttér megalkotása volt.

Fontos kiemelni, hogy valamely érték nemzeti értékévé vagy hungarikummá minősítése nem érinti annak egyéb jogszabályok alapján fennálló védettségét. (Ilyen egyéb védettség áll fenn például a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, vagy a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény alapján.) A nemzeti értékévé vagy hungarikummá minősítés nem érinti a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény alapján hungarikumnak minősülő értékeket.

A hungarikum törvény célja:

- felismerni, számba venni nemzeti értékeinket annak érdekében, hogy ebből egy közös nemzeti nyilvántartás, adatbázis készüljön;
- a gyűjtőmunkát a lehető legszélesebb körű kiterjesztéssel, a településeken élők minél szélesebb körének bevonásával végezni;
- gondoskodni ezen értékek megismeréséről, hasznosításáról;

- kiválasztani az így elkészült értéktárból azokat a megkülönböztetésre, kiemelésre méltó értékeket, amelyek a magyarságra jellemző tulajdonságaikkal, egyediségükkel, különlegességükkel és minőségükkel a magyarság csúcsteljesítményei, hungarikumai;
- tudatosítani, hogy a magyar nemzeti értékek, azon belül a hungarikumok megőrzendő és egyedülálló értékek;
- megismertetni a nemzeti értékeket és a hungarikumokat minél szélesebb körben, belföldön és külföldön egyaránt;
- gondoskodni a nemzeti értékek és a hungarikumok fennmaradásáról, védelméről a hazai gazdaság erősítése, a szocio-kulturális viszonyok fejlesztése és a nemzeti azonosság-tudat megszilárdítása érdekében.

2. A nemzeti értékek azonosításának módja

A törvény szerinti nemzeti értékek azonosítása, rendszerezése és védelme egy többszörösen összetett, alulról felfelé építkező rendszerben, az ún. **Magyar Nemzeti Értékek Piramisában** (a továbbiakban: nemzeti értékpiramis) történik, melyek közül a **Hungarikum Bizottság** választja ki a hungarikumokat.

A nemzeti értékpiramis alapját a **települési értéktárak** adják, amelyeket fakultatív feladatként, a helyi közösségek együttműködésével készíthetnek el a települési önkormányzatok. Ezen értéktárak adatait a megyei szintre, a megyei értéktár bizottságoknak kell megküldeni, megyei szint hiányában pedig közvetlenül a Hungarikum Bizottságnak. Hasonló módon a megyei önkormányzatok **megyei értéktárát** hozhatnak létre, amelynek adatait szintén a Hungarikum Bizottságnak küldik meg.

Az egyes minisztériumok ugyancsak rendszerezik saját nemzeti értékeiket (**ágazati értéktár**), és azt megküldik a Hungarikum Bizottságnak.

A Hungarikum Bizottság a hozzá megküldött listákat a **Magyar Értéktárban** összesíti és rendszerezi. A hungarikum törvény erejénél fogva a **Magyar Értéktár** részét képezik az európai uniós oltalommal rendelkező nemzeti értékek, valamint a nemzetközi elismerésben részesített nemzeti értékek is. A Hungarikum Bizottság külön jogszabály alapján választja ki azokat az értékeket, amelyeket hungarikummá minősít, így azok a **Hungarikumok Gyűjteményébe** kerülnek.

A Hungarikum Bizottság elnöke a vidékfejlesztésért felelős miniszter, titkársági feladatait pedig a VM látja el. Szakmai háttér munkát végeznek az ún. **ágazati szakbizottságok** a Hungarikum Bizottság feladatainak előkészítésére, segítésére, illetve végrehajtására. Ezekben a szakbizottságokban kapnak helyet az érintett szakmai kamarák, egyéb szakmai és társadalmi szervezetek, szakértők, kutatók, oktatók stb.

A szabályozás fontos része a **hungarikum tanúsító védjegy**. A hungarikum termékek előállítására kis- és középvállalkozások beindítását indukálja, valamint az ipari vállalkozások számára is fejlesztési lehetőségeket kínál, ezért hosszú távon javítja azok életképességét. Mindezzel bővül a választék a kereskedelemben és vendéglátásban. Célrányos fejlesztéssel részévé válhat vidékfejlesztési programoknak, hozzájárulhat a vidéki turizmus fellendítéséhez. Mindez hatással van a település, régió és összességében az ország arculatára, vonzerejére. A hazai kis- és középvállalkozások

életképességének növelésével együtt mindez hosszabb távon a gazdasági növekedés irányába mutat.

A folyamat eredményeként az arra méltó hungarikumokra felkerülhet a hungarikum védjegy. A védjegy használati jogát pályázati úton lehet majd elnyerni.

A hungarikum törvény végrehajtásához szükséges szabályok kormányrendeletben kerülnek megállapításra.

II. A Hungarikum Bizottság működése

II/I.

A Hungarikum Bizottság megalakulása

A Hungarikum Bizottságot a hungarikum törvény hívta életre, amely egyebek mellett rendelkezik a Hungarikum Bizottság létrehozásáról, feladatairól. A Hungarikum Bizottság választja ki és minősíti hungarikummá a megkülönböztetésre, kiemelésre méltó, a magyarságra jellemző tulajdonságával, egyediségével, különlegességével és minőségével a magyarság csúcsteljesítményének számító nemzeti értékeket.

A Hungarikum Bizottság tagjait a törvényben meghatározott miniszterek (nemzetpolitikáért felelős miniszter, igazságügyért felelős miniszter, helyi önkormányzatokért felelős miniszter, kultúráért és oktatásért felelős miniszter, agrár-vidékfejlesztésért és természetvédelemért felelős miniszter, turizmusért felelős miniszter, fejlesztéspolitikáért felelős miniszter) és szervezetek (Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, Magyar Tudományos Akadémia, Magyar Művészeti Akadémia, Magyar Állandó Értekezlet), valamint az Országgyűlés delegálják. A MÁÉRT tagszervezetek féléves időtartamra vonatkozó rotációs eljárás keretén belül látják el feladataikat a Hungarikum Bizottságban. A Hungarikum Bizottság tagjainak listáját a **2012. december 31-ig terjedő időszakra vonatkozóan az 1. melléklet** tartalmazza. A Hungarikum Bizottság titkársági feladatait a Vidékfejlesztési Minisztérium Élelmiszer-feldolgozási Főosztálya látja el.

A Hungarikum Bizottság – a szükséges delegálási eljárások lefolytatása után – 2012. október 18-án, a Vidékfejlesztési Minisztériumban tartotta alakuló ülését.

II/II.

A Hungarikum Bizottság ülései

A Hungarikum Bizottság a 2012. évben összesen két ülést tartott.

1. Az ülések időpontja és napirendjei

2012. október 18.

- a Hungarikum Bizottság megalakulása
- a Hungarikum Bizottság alapszabályának megtárgyalása
- a Hungarikum Bizottság munkáját segítő ágazati szakbizottságok
- a törvény erejénél fogva hungarikumnak minősülő nemzeti értékek

2012. november 27.

- előterjesztés a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló törvény végrehajtására vonatkozó rendelettervezetről
- előterjesztés a Hungarikum Bizottság munkáját segítő szakmai ágazati szakbizottságokról
- előterjesztés a Hungarikum Bizottság szakmai ágazati szakbizottságainak alapszabályáról
- előterjesztés a törvény erejénél fogva hungarikumnak minősülő szőlészeti és borászati termékek földrajzi árujelzőiről
- előterjesztés a 2012. évi XXX. törvény erejénél fogva hungarikumnak minősülő nemzeti értékekre tett további javaslatokról

2. Egyes kiemelt napirendek, és döntések

A Hungarikum Bizottság alapszabálya

A Hungarikum Bizottság 2012. október 18-i alakuló ülésén a tagok megtárgyalták és elfogadták a Bizottság alapszabályát (2. melléklet). Ennek leglényegesebb eleme a Bizottság eljárásrendjének meghatározása. Lényeges szabály, hogy a Hungarikum Bizottság tagjai távollétük esetén nem helyettesíthetők. Másrészt azonban lehetőség nyílik arra, hogy az előzetesen kiküldött napirendre vonatkozóan a Bizottság tagja írásban fejtse ki álláspontját, melyet a szavazás során figyelembe kell venni. A jelentős kérdésekben történő döntés súlyát igyekeznek erősíteni az a szabály, hogy a jelenlevők kétharmados többséggel kell, hogy döntsenek az ilyen esetekben. Ilyen jelentős kérdésnek számít pl. a Magyar Értéktárba vagy a Hungarikumok Gyűjteményébe történő felvételtől való döntés.

Az alapszabály meghatározza továbbá az elnök jogait és kötelességeit, valamint a Titkárság és a titkár által ellátandó feladatokat.

A szakmai ágazati szakbizottságok

A Hungarikum Bizottság működésének támogatására a törvény szakmai ágazati szakbizottságok (a továbbiakban: szakbizottságok) létrehozását írja elő. A Titkárság előterjesztésében 10 szakbizottságra tett javaslatot, amellyel valamennyi érintett szakterület lefedhető. A Hungarikum Bizottság tagjai a szakterületi besorolásokat elfogadták, ugyanakkor jelezték, hogy a szakbizottságok számát jelentősen csökkenteni szükséges. A november 27-i ülésen végül a Hungarikum Bizottság az alábbi szakbizottságok létrehozásáról határozott:

A szakmai ágazati szakbizottság elnevezése	
1.	Agrár- és Élelmiszergazdaság Szakbizottság
2.	Egészség és Életmód Szakbizottság
3.	Ipari és Műszaki Megoldások Szakbizottság
4.	Kulturális Örökség Szakbizottság
5.	Sport és Turizmus Szakbizottság
6.	Természeti és Épített Környezet Szakbizottság
7.	Hungarikum Tanúsító Védjegy és Jogvédelmi Szakbizottság

Egy sajátos szakbizottságnak tekinthető a Hungarikum Tanúsító Védjegy és Jogvédelmi Szakbizottság, amely nem egy önálló szakterület ügyeire szerveződik, hanem a kialakítandó tanúsítási rendszerben fogja a pályázatok ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat ellátni.

A Hungarikum Bizottság megtárgyalta és elfogadta a szakbizottságok alapszabályát is (3. melléklet). Az alapszabály részletesen meghatározza azt, hogy a szakbizottságok munkájába hogyan kapcsolódhatnak be az egyes szakterületek képviselői. Szabályozza továbbá a szakbizottsági ülések rendjét, az elnök jogait és kötelességeit, a helyettesítések és távolmaradások rendjét. Az egyes szakbizottságok által lefedett szakterületeket az alapszabály melléklete tartalmazza.

A törvény erejénél fogva nemzeti értékek és hungarikumok listája

A Hungarikum Bizottság mindkét ülésén foglalkozott a törvény ereje által a Magyar Értéktár elemeinek, illetve hungarikumnak tekintendő nemzeti értékek listájával.

Megállapítást nyert, hogy ebbe a körbe

- az Egyesült Nemzetek Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezete által kiemelkedő egyetemes értéként vagy szellemi kulturális örökségként nyilvántartott magyarországi javak;
- az eredetmegjelölések oltalmára és nemzetközi lajstromozására vonatkozó Lisszaboni Megállapodásban szereplő magyar elemek;
- az 1151/2012/EU rendelet alapján közösségi oltalom alatt álló magyar mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi árujelzői, valamint a közösségi elismerés alatt álló hagyományos különleges termékeink;
- a 110/2008/EK rendelet alapján közösségi oltalom alatt álló hazai szeszes italok földrajzi árujelzői, továbbá
- az 1234/2007/EK rendelet alapján közösségi oltalom alatt álló szőlészeti és borászati termékeink földrajzi árujelzői

tartoznak.

A Hungarikum Bizottság a törvény erejénél fogva hungarikumnak minősülő nemzeti értékek listájának vitája során arra az álláspontra jutott, hogy végigvizsgálva a listákat, több olyan elem is szerepel, ami nem konkretizálja, hogy az adott terület, tájegység mely termékéről van szó. Ezért javasolt, hogy a törvényi szabályozás ezen a területen felülvizsgálatra kerüljön és csak a teljesen egyértelműen azonosítható javakat tartalmazó nemzetközi listák tartalmazzanak törvény által minősített hungarikumokat, míg a többiek a Magyar Értéktárba kerüljenek, ahonnan a szükséges pontosítások után a Hungarikum Bizottság a méltó tételeket átemelheti a Hungarikumok Gyűjteményébe. A nemzetközi és uniós listákon szereplő magyar nemzeti értékek listáját a *4. melléklet* tartalmazza.

A 2012. évi CCXIII. törvény 91. §-a alapján a 2012. évi XXX. törvény 12. § (2) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lépett:

„12. § (2) Az Egyesült Nemzetek Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezete által kiemelkedő egyetemes értéként vagy szellemi kulturális örökségként nyilvántartott és az 1. § (1) bekezdés g) pont *ga)–gc)* alpontja szerinti feltételeknek megfelelő javak külön elbírálás nélkül, e törvény erejénél fogva hungarikumoknak minősülnek.”

A 2012. december 28-án hatályba lépett, a listát szűkítő törvénymódosítás eredményeként 12 nemzeti érték tekinthető külön elbírálás nélkül, a törvény erejénél fogva hungarikumnak (*5. melléklet*).

III. A magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról szóló kormányrendelet

1. Előzmények

A hungarikum törvény 19. §-a alapján felhatalmazást kapott a Kormány arra, hogy megállapítsa a nemzeti értékek szakterületenkénti kategóriáit; meghatározza az értéktárak (települési, tájegységi, megyei, külhoni magyarság, ágazati) létrehozására és gondozására vonatkozó szabályokat; megállapítsa a nemzeti értékek és a hungarikumok kapcsán nyilvántartandó adatok körét és a kapcsolódó kérelmek formai követelményeit, valamint a hungarikummá minősítés egyedi értékelésének szabályait.

A fentieknek megfelelően készült el a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok azonosításának, rendszerezésének, megőrzésének és hasznosításának részletes szabályait meghatározó kormányrendelet tervezete, amelyet a Hungarikum Bizottság a 2012. november 27-i ülésén véleményezett.

2. A magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet rövid összefoglalása

A magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet) célja, hogy részletes szabályokat állapítson meg hazánk és a magyarság nemzeti, valamint egyetemes történelme során felhalmozott és megőrzött nemzeti értékeinek és hungarikumainak azonosítására, rendszerezésére, az értéktárakban nyilvántartott adatok megőrzésére és az értéktárak folyamatos bővítésére.

A 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet elfogadásával a hungarikum törvény azon szándéka teljesül, hogy a törvény szerinti, hazai és határon túli nemzeti értékek azonosítása, rendszerezése és védelme egy közös, többszörösen összetett, alulról felfelé építkező rendszerben történjen.

A 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet szerint **helyi szinten azonosított nemzeti értékek** összegyűjtése révén, az önkormányzatok döntése alapján jönnek létre a települési, a megyei és a tájegységi értéktárak. Az adott település vagy megye területén fellelhető nemzeti érték felvételét a települési, tájegységi vagy megyei értéktárba bárki kezdeményezheti az adott érték fellelhetőségének helye szerint illetékes önkormányzat vezetőjéhez címzett javaslatában.

Az **ágazati értéktárakat** az egyes hatáskörrel rendelkező minisztériumok hozzák létre a feladatkörükbe tartozó, egyéb szabályozás szerint önállóan nyilvántartott nemzeti értékekből.

A **külhoni magyarság értéktára** a MÁÉRT határon túli tagszervezeteinek bevonásával készül el. A Magyarország határain túl fellelhető, magyar vonatkozású nemzeti értékek felvételét a külhoni magyarság értéktárába ugyancsak bárki kezdeményezheti a MÁÉRT Gazdaságfejlesztési és Önkormányzati Szakbizottság ügyrendjében foglaltak szerint.

A helyi, ágazati és külhoni értéktárak összesítése során állítja össze a Magyar Értéktárat a Hungarikum Bizottság.

A Magyar Értéktárban nyilvántartott egyes, megkülönböztetésre, kiemelésre méltó, a magyarságra jellemző tulajdonságával, egyediségével, különlegességével és minőségével a magyarság csúcsteljesítményének számító nemzeti értékeket a törvényben nevesített Hungarikum Bizottság hivatott, egyedi értékelés eredményeként, hungarikummá minősíteni.

A Hungarikum Bizottság tagjai
(2012. október 18.-2012. december 31.)

<u>NÉV</u>	<u>Delegáló</u>	<u>Munkakör</u>
Dr. Fazekas Sándor <i>elnök</i>		miniszter, Vidékfejlesztési Minisztérium
	<i>a nemzetpolitikáért felelős miniszter¹</i>	
Dr. Ficsor Mihály	<i>a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöke</i>	jogi elnökhelyettes
Dr. Kiss Eliza	<i>az igazságügyért felelős miniszter</i>	borjogász, eredetvédelmi szakértő
Farkasné dr. Gasparics Emese	<i>a helyi önkormányzatokért felelős miniszter</i>	önkormányzati helyettes államtitkár
L. Simon László	<i>a kultúráért és az oktatásért felelős miniszter</i>	kultúráért felelős államtitkár
Dr. Kardeván Endre	<i>az agrár-vidékfejlesztésért és a természetvédelemért felelős miniszter</i>	élelmiszerlánc-felügyeletért és agrárigazgatásért felelős államtitkár
Csizmadia Norbert²	<i>turizmusért felelős miniszter</i>	tervezéskoordinációért felelős államtitkár
Csomorné dr. Orbán Krisztina	<i>fejlesztéspolitikáért felelős miniszter</i>	főosztályvezető
Paládi-Kovács Attila	<i>Magyar Tudományos Akadémia</i>	nyelv-és irodalomtudományok osztályának elnöke
Zelnik József	<i>Magyar Művészeti Akadémia</i>	etnográfus, író, az MMA alelnöke
Márton István	<i>Magyar Állandó Értekezlet (RMDSZ)³</i>	Hargita Megye Tanácsa Vidékfejlesztési Egyesületének igazgatója

¹ A delegálás jogát a Htv. 2012. december 28-tól hatályos módosítása biztosítja. A nemzetpolitikáért felelős miniszter 2013 januárjában Piritiné Szabó Judit főosztályvezetőt delegálta a Hungarikum Bizottságba.

² 2013 májusa óta dr. Horváth Viktória turizmusért felelős helyettes államtitkár az NGM képviselője.

³ A MÁÉRT tagszervezetek féléves időtartamra vonatkozó rotációs eljárás keretén belül látják el feladataikat a Hungarikum Bizottságban.

<u>NÉV</u>	<u>Delegáló</u>	<u>Munkakör</u>
		Székelytermék elbíráló bizottságának elnöke
Dr. Brenzovics László	<i>Magyar Állandó Értekezlet (KMKSZ)</i>	alelnök Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség
Jakab Sándor	<i>Magyar Állandó Értekezlet (HMDK)</i>	elnök Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége
Lezsák Sándor	<i>Országgyűlés</i>	az Országgyűlés alelnöke
Dr. Simicskó István	<i>Országgyűlés</i>	sportért és ifjúságért felelős államtitkár

A Hungarikum Bizottság 2012. évben hatályos alapszabálya

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Htv.) rendelkezései alapján a törvényben foglalt feladatok végrehajtása érdekében felállításra került a Hungarikum Bizottság (a továbbiakban: Bizottság).

I.

A Bizottság tevékenysége

- 1) A Bizottság a nemzeti értékek által hordozott kiemelkedő értékek megőrzése, fenntarthatósága, széles körű megismertetése és hasznosítása érdekében a Htv. 17. § (1) bekezdés alapján különösen:
 - a) összeállítja a Magyar Értéktárat;
 - b) ha valamely megyében nem hoztak létre Megyei Értéktár Bizottságot, vagy ha a megyei önkormányzat nem bízott meg a megyei értékek azonosításával, a megyei értéktár létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak a Magyar Értéktárba történő megküldésével a megye területén működő, már korábban is nemzeti értékek azonosítását, gondozását végző állami, megyei önkormányzati, egyházi vagy társadalmi szervezet által fenntartott intézményt, szervezetet vagy azok szervezeti egységeit, úgy ellátja annak feladatait;
 - c) évente, első alkalommal 2012. december 31-ig tájékoztatást ad az Országgyűlésnek a nemzeti értékek azonosításának és rendszerezésének helyzetéről, a nemzeti értékek fenntarthatóságáról és hasznosításáról, valamint a HB működéséről;
 - d) nyilvántartást vezet arról, hogy mely településeken és megyékben kerülnek végrehajtásra a nemzeti értékekkel kapcsolatos feladatok;
 - e) magyar és angol nyelvű internetes oldalt működtet, ahol megismerhető a Magyar Értéktár gyűjteménye, valamint
 - f) gondoskodik róla, hogy a Magyar Értéktár az országmárka-stratégia szerves részét képezze.

- 2) A Bizottság a hungarikumok által hordozott kiemelkedő értékek megőrzése, fenntarthatósága, széles körű megismertetése és hasznosítása érdekében a Htv. 17. § (2) bekezdés alapján különösen:
 - a) a Htv. törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott feltételek szerint kiválasztja, hogy mely értékek minősülnek a Magyar Értéktárból hungarikumnak, indokolt esetben pedig dönt e minősítés visszavonásáról;
 - b) összeállítja a Hungarikumok Gyűjteményét;
 - c) véleményezi a hungarikumokkal kapcsolatos jogszabályok tervezetét;
 - d) évente közzéteszi a Hungarikumok Gyűjteményét a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben, valamint internetes honlapon is;
 - e) elnöke útján javaslatot tesz a Kormánynak a hungarikumok fenntarthatóságáról és hasznosíthatóságáról;
 - f) pályázatokat ír ki a hungarikumok megőrzésére, fenntartására, fejlesztésére, megismertetésére, védelmére, a termékek hazai és nemzetközi piaci bevezetésére vonatkozóan;

g) évente konferenciasorozatot szervez az érintett ágazatok és célterületek bevonásával, amely állásfoglalás kiadásával zárul, illetve a Bizottság a tárgybeli tematikától függően zárónyilatkozatot ad ki;

h) a határon túl fellelhető hungarikumok tekintetében az elnöke útján kapcsolatot tart az érintett külföldi állam szerveivel, hatóságaival.

II.

A Bizottság összetétele

- 1) A Bizottság elnöke a vidékfejlesztésért felelős miniszter.
- 2) A Bizottság a Htv. 14. § (2) bekezdése alapján⁴
 - a) a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöke által delegált 1,
 - b) az igazságügyért felelős miniszter által delegált 1,
 - c) a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által delegált 1,
 - d) a kultúráért és oktatásért felelős miniszter által együttesen delegált 1,
 - e) az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter által a természetvédelemért felelős miniszterrel együtt delegált 1,
 - f) a turizmusért felelős miniszter által delegált 1,
 - g) a fejlesztéspolitikáért felelős miniszter által delegált 1,
 - h) a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) elnöke által delegált 1,
 - i) a Magyar Művészeti Akadémia (a továbbiakban: MMA) elnöke által delegált 1,
 - j) a MÁÉRT által delegált 3, és
 - k) az Országgyűlés által delegált 2 tagból áll, amely visszavonásig érvényes.
- 3) Szükség szerint, eseti jelleggel független szakértő(k) is bevonható(k) a Bizottság munkájába. Erről a Bizottság bármely tagjának kezdeményezését követően a Bizottság dönt.
- 4) A Bizottság elnöke
 - a.) legalább félévente, továbbá a Bizottság tagjai kétharmadának írásos kezdeményezésére összehívja a Bizottság üléseit;
 - b.) levezeti a Bizottság üléseit;
 - c.) összegzi a bizottsági szavazás alapján kialakított véleményeket és javaslatokat, és jóváhagyja az ülésekről készült emlékeztetőt;
 - d.) képviseli a Bizottság álláspontját a különböző szakmai fórumokon.
- 5) A Bizottság elnöke akadályoztatása esetén a bizottsági tagok közül kinevezi helyettesét.
- 6) A Bizottság munkáját a Hungarikum Titkárság, valamint a szakmai ágazati szakbizottságok segítik.
- 7) A Bizottság titkársági feladatait a Vidékfejlesztési Minisztérium Élelmiszerfeldolgozási Főosztálya látja el.

⁴ A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 14. §-ának (2) bekezdése az egyes agrár tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CCXIII. törvény 92. §-ával megállapított szöveg szerint a „nemzetpolitikáért felelős miniszter által delegált 1” szövegrésszel egészült ki.

- 8) A Bizottság titkára szavazati joggal nem rendelkezik.
- 9) A Bizottság tagjai, valamint a felkért független szakértők a feladataik ellátása során tudomásukra jutott információkat kötelesek az erre vonatkozó szabályoknak megfelelően megőrizni, illetve kezelni, különös tekintettel a polgári jog üzleti titokra vonatkozó rendelkezéseire.

III.

A Bizottság eljárásrendje

- 1) A Bizottság a jelen alapszabályban meghatározott feladatainak ellátása során zárt ülésen jár el.
- 2) Az ülés napirendjét tartalmazó meghívót, valamint az ahhoz kapcsolódó dokumentumokat az ülést megelőzően legalább 8 nappal meg kell küldeni elektronikus, illetve postai úton a Bizottság tagjainak.
- 3) A Bizottság akkor határozatképes, ha tagjainak legalább kétharmada (10 tag) jelen van az ülésen. A határozatképtelenség miatt megismételt ülésen a Bizottság a megjelentek számától függetlenül határozatképes.
- 4) Amennyiben a Bizottság valamely tagja személyesen nem tud részt venni az ülésen, lehetősége van írásos véleményt készíteni, amelyet 2 munkanappal az ülést megelőzően a Bizottság titkára részére kell – elektronikus úton vagy más írásos formában – megküldeni. Az írásos véleményt a döntéshozatal során figyelembe kell venni.
- 5) A Bizottság döntéseit nyílt szavazással hozza meg, a tag a szavazatát nem köteles indokolni. Az elnök saját döntése alapján vagy a tagok kétharmadának indítványára titkos szavazást rendelhet el.
- 6) A Bizottság elé terjesztett javaslatok elfogadásához a jelen lévő tagok legalább kétharmadának egyetértése szükséges.
- 7) Az ülések menetéről emlékeztetőt kell írni. Az ülésekről a Titkárság hangfelvételt készít. A hangfelvételeket az emlékeztető elfogadásáig a Titkárság megőrzi.
- 8) Az ülésekről készült emlékeztetőt a Bizottság titkára a Bizottság tagjai részére – az Elnök jóváhagyását követően – elektronikus úton megküldi.
- 9) A Bizottság ülésén elhangzottokról, valamint a Bizottság működésével és az általa hozott döntésekkel kapcsolatban kizárólag az Elnök vagy az általa felhatalmazott személy nyilatkozhat.
- 10) A Bizottság ügyrendi kérdésekben a maga, valamint az ágazati szakbizottságok munkavégzésére vonatkozóan külön szabályokat alkot és fogad el.
- 11) A Bizottság a rendelkezésre álló pénzeszközök felhasználásáról dönt.

IV.

Záró rendelkezések

A jelen alapszabályt elfogadta a Bizottság a 2012. október 18-i ülésén.

A Hungarikum Bizottság ágazati szakbizottságainak alapszabálya

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Htv.) 16. §-a alapján a Hungarikum Bizottság munkáját szakmai ágazati szakbizottságok (a továbbiakban: szakbizottságok) segítik. A szakbizottságok működésének rendjét alapszabály határozza meg.

I.

A szakbizottságok összetétele, tisztségviselői

1. A Hungarikum Bizottság munkáját az alábbi szakbizottságok segítik:

- a) Agrár- és élelmiszergazdaság Szakbizottság;
- b) Egészség és életmód Szakbizottság;
- c) Ipari és műszaki megoldások Szakbizottság;
- d) Kulturális örökség Szakbizottság;
- e) Sport és turizmus Szakbizottság;
- f) Természeti és épített környezet Szakbizottság;
- g) Hungarikum tanúsító védjegy és jogvédelmi Szakbizottság.

Az egyes szakbizottságokhoz tartozó részterületeket a jelen alapszabály I. melléklete tartalmazza.

2. Az 1. bekezdés a)-f) pontjaiban felsorolt szakbizottságokba a miniszterek a 212/2010. (VII.1) számú, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló Korm. rendelet figyelembe vételével kijelölik azokat az intézményeket, szervezeteket, amelyekről a szakbizottság munkájában való részvételre tagok jelölését kéri a Hungarikum Bizottság elnöke. A kijelölés során figyelembe kell venni azt, hogy a szakbizottságokhoz mely részterületek tartoznak.

2.1. A szakbizottságban az I. mellékletben ismertetett részterületeket legalább két főnek kell képviselnie, a szakbizottságnak legalább 10 tagból kell állnia.

2.2. A tagok száma nem korlátozott, azt az adott szakbizottsághoz tartozó részterület sajátosságai és a szakbizottság működőképességének figyelembevételével a szakbizottsági elnök a Hungarikum Bizottság titkárságával egyetértésben határozza meg úgy, hogy képviselve legyen(ek):

a) az egyes miniszterek tárcáján belül a szakbizottság részterületéért, részterületeiért felelős szervezeti egysége(i);

b) a szakbizottság részterületeihez kapcsolódó:

ba) oktató-kutató intézmény(ek);

bb) országos hatáskörű köztestület(ek), szövetség(ek), különösen a Hungarikum Szövetség;

bc) értékek megőrzésével és fenntartásával foglalkozó országos hatáskörű intézmény(ek) (*múzeum, levéltár, stb.*);

- bd) szakhatóság(ok);
- c) fogyasztói érdekek képviselőjét ellátó országos szervezet;
- d) nemzetpolitikáért felelős államtitkárság;
- e) Országmárka Tanács;
- f) önkormányzatokért felelős államtitkárság;
- g) Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet (MANDA);
- h) Szociológia és Társadalompolitikai Intézet.

2.3. A szakbizottságba a megfelelő szakértelemmel rendelkező, a 2.2. albekezdés szerinti szervezeteket képviselő személy jelölése javasolt.

3. A Hungarikum tanúsító védjegy és jogvédelmi Szakbizottság tagjai:

- a) a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának legalább 2 alkalmazottja;
- b) a Magyar Védjegy Egyesület legalább 1 képviselője;
- c) a Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület legalább 1 képviselője;
- d) a szakbizottságok elnökei.

4. A szakbizottsági kinevezés öt évre szól.

5. A szakbizottsági tag helyett részt vehet az ülésen a tag által megnevezett személy, amelyről a szakbizottság titkárát – legkésőbb az ülés előtti napon – előzetesen értesíteni kell.

6. A szakbizottság elnökét és elnökhelyettesét a szakbizottság tagjai maguk közül jelölik, majd titkos szavazás útján választják meg, egyszerű többséggel, lehetőleg az alakuló ülésen. A választás eredményét írásba kell foglalni. Amennyiben az alakuló ülésen nem sikerül elnököt választani, úgy a Hungarikum Bizottság elnöke jelöli ki a tagok közül az elnöki teendőket ellátó személyt.

7. A szakbizottság elnökét és elnökhelyettesét a Hungarikum Bizottság elnöke nevezi ki.

8. Ha az elnök vagy elnökhelyettes szakbizottsági tagsága megszűnik, új választást kell tartani az előzőek szerint. Az elnök szakbizottsági tagságának megszűnése esetén az új elnök megválasztásáig az elnök feladatait az elnökhelyettes látja el.

9. A szakbizottság elnöke vagy elnökhelyettese tisztségéből akkor menthető fel, ha a szakbizottság tagjainak több mint a fele ezt írásban kezdeményezi és felkéri, hogy a felmentés megvitatására és határozathozatal céljából rendkívüli ülést legyen összehívva. A rendkívüli, tisztújító ülést a szakbizottság titkára, indokolt esetben a Hungarikum Bizottság elnöke vagy az általa kijelölt személy vezeti. A szavazás előtt lehetőséget kell adni a vélemények kifejtésére.

10. Az illetékes miniszter kijelöli a szakbizottság titkárát. Amennyiben az I. melléklet szerinti részterületek több miniszter feladatkörébe tartoznak, úgy a miniszterek egyetértésben jelölik ki a szakbizottság titkárát.

11. A szakbizottság tagjai kötelesek feladataikat legjobb tudásuk szerint, pártatlanul, tárgyilagosan és lelkiismeretesen végezni.

12. A szakbizottság véleményének, illetve javaslatának kialakításához – amennyiben nem áll rendelkezésre a vélemény kialakításához szükséges szakértelem – szükség szerint független, az adott témában jártas szakértő(k) is bevonható(k). Erről a szakbizottság bármely tagjának kezdeményezését követően a Hungarikum Bizottság titkára dönt. A független szakértő véleménye a szakbizottságot eljárása során nem köti.

13. A 12. bekezdés szerinti független szakértő(k) a szakbizottság ülésein tanácskozási joggal részt vehet(nek).

14. A szakbizottság tagjai, valamint a 12. bekezdés szerinti független szakértő(k) a feladatai(k) ellátása során tudomására, tudomásukra jutott adatokat, információkat kötelesek az erre vonatkozó szabályoknak megfelelően megőrizni, illetve kezelni, különös tekintettel a polgári jog üzleti titokra vonatkozó rendelkezéseire.

15. A szakbizottsági tagság megszűnik

- a) a kinevezésben meghatározott szervnél betöltött tisztség, illetve munkaviszony megszűnésével;
- b) ha a jelölő szerv visszahívja a tagot;
- c) lemondással;
- d) felmentéssel;
- e) az öt év lejártával.

16. A 15. bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltak bekövetkezéséről a delegáló szerv, a 15. bekezdés c) pontja esetén a tag tizenöt napon belül írásban értesíti a szakbizottság titkárát és a Hungarikum Bizottság titkárát.

17. A szakbizottság elnöke

- a) összehívja a szakbizottság üléseit;
- b) vezeti a szakbizottság üléseit, illetve akadályoztatása esetén
 - i. az ülést megelőzően értesíti helyettesét, aki a soron következő ülést levezeti;
 - ii. az ülés napirendi pontjaihoz kapcsolódó véleményét, javaslatait a szakbizottság titkára részére mint elnöki véleményt eljuttat(hat)ja.
- c) jóváhagyja
 - i) az ülésekről és tanácskozásokról készült emlékeztetőt,
 - ii) a szakbizottság álláspontjának megfelelően kialakított határozati javaslatot;
- d) ismerteti a szakbizottság által hozott határozati javaslatokat a Hungarikum Bizottság ülésén,
- e) képviseli a szakbizottság álláspontját a Hungarikum Bizottság előtt;
- f) írásos megkeresést követően a helyi önkormányzatok értéktár bizottságának szakmai tanácsot ad, amelyet – szükség esetén – a szakbizottsággal megvitat.

18. A szakbizottság titkára

- a) a Hungarikum Bizottság titkára által továbbított javaslatokat formai szempontból megvizsgálja és hiányok esetén a javaslattevőt a hiányzó adat(ok), illetve dokumentum(ok) pótlására szólítja fel;
- b) a szakbizottsági ülés meghívóját és a napirendi pontokhoz kapcsolódó dokumentum(ok)at megküldi a szakbizottság tagjai és a 12. bekezdés szerinti esetleges meghívottak részére;
- c) gondoskodik a szakbizottság üléseinek technikai feltételeiről;
- d) az elnök és az elnökhelyettes akadályoztatása esetén, ha az ülés már nem mondható le, vezeti a szakbizottság tanácskozássá átalakult ülését;
- e) emlékeztetőt készít az ülésekről, tanácskozásokról;
- f) gondoskodik arról, hogy a szakbizottság területéhez kapcsolódó nemzeti értékek/hungarikumok nyilvántartása naprakész legyen, ennek érdekében rendszeresen egyeztet a Hungarikum Bizottság titkárságával;
- g) vezeti a szakbizottsági tagok adatainak naprakész nyilvántartását;
- h) ellátja az elnöktől kapott eseti feladatokat;
- i) összeállítja a szakértők listáját;
- j) szavazati joggal nem rendelkezik.

II.

A szakbizottságok eljárásrendje

1. A szakbizottsági ülések nem nyilvánosak.
2. A szakbizottságot szükség, illetve a megvitatásra alkalmas javaslatok beérkezése szerinti gyakorisággal, de évente legalább egyszer a szakbizottság elnöke hívja össze. Az ülést akkor is össze kell hívni, ha azt a Hungarikum Bizottság elnöke vagy a szakbizottság tagjainak több mint a fele kéri.
3. A szakbizottság titkára a beérkezett javaslatokat a formai, valamint abból a szempontból megvizsgálja, hogy a beérkezett javaslat a szakbizottság melyik részterületéhez kapcsolódik, majd azt tartalmi véleményezésre a szakbizottság e részterületének képviselői számára továbbítja.
4. Amennyiben a szakbizottság ezen tagja(i) úgy ítélik meg, hogy a megalapozott véleményformáláshoz további, a javaslattevőtől vagy más szakértőtől származó információra, állásfoglalásra, véleményre van szükség, akkor azt a szakbizottság titkárának írásban jelzi(k).
5. A szakbizottság titkára
 - a) amennyiben a javaslattevőtől származó információra, adat(ok)ra, dokumentum(ok)ra van szükség, írásban felkéri a javaslattevőt, hogy a

szükséges adatokat a szakbizottság titkárának a megadott határidőig juttassa el;

- b) amennyiben szakértőre van szükség, úgy a szakbizottság titkára írásban kéri a Hungarikum Bizottság titkárát a szakértő alkalmazásának engedélyezésére;
- c) a szakértő alkalmazásának jóváhagyása esetén előkészíti az írásos szakértői vélemény elkészítésére irányuló megbízási/vállalkozási szerződést;
- d) az a-b) pontok szerint beérkezett anyago(ka)t a lehető legrövidebb időn belül továbbítja a véleményt készítő szakbizottsági tagok részére;
- e) a más szakbizottság területéhez is kapcsolódó javaslatot – és az azzal kapcsolatban beérkezett minden más anyagot – továbbítja az érintett szakbizottság titkárának, aki véleményezés céljából megküldi az érintett szakbizottság illetékes részterületének képviselői részére, akik a 6. bekezdésben rögzítettek szerint járnak el.

6. A szakbizottság részterületének képviselői – amennyiben a véleményformáláshoz minden szükséges dokumentum rendelkezésükre áll – a szakbizottság titkára által a 4. bekezdés szerinti dokumentumok megküldését követő tizenöt munkanapon belül elkészítik a javaslathoz kapcsolódó véleményüket, és azt elektronikus úton eljuttatják szakbizottság titkárának. Ezt követően a szakbizottság elnöke összehívja az ülést.

7. A szakbizottság titkára tizenöt nappal az ülés előtt elektronikus úton eljuttatja a tagoknak és az esetleges meghívottaknak az ülés napirendjét tartalmazó meghívót, és az egyes napirendi pontok szerinti javaslatokat, valamint minden rendelkezésre álló dokumentumot, beleértve a szakbizottság részterületének képviselői által megküldött véleményeket.

8. A szakbizottsági tagok az ülést megelőzően legalább három munkanappal megküldik az észrevételeiket a szakbizottság elnökének és titkárának, amelyeket a szakbizottság titkára összesít.

9. A szakbizottság akkor határozatképes, ha az ülést az elnök vagy az elnökhelyettes vezeti le, és az ülésen a szakbizottság szavazásra jogosult tagjainak több mint a fele részt vesz.

10. A tag akadályoztatása esetén szavazatát előre írásban, elektronikus úton eljuttathatja a szakbizottság titkárának.

11. Az elnök és az elnökhelyettes egyidejű akadályoztatása esetén az ülés tanácskozássá alakul.

12. A tanácskozás eredményének figyelembe vételével az elnök az ülést követően a vita nélküli napirendi pontokat elektronikus szavazásra bocsáthatja, a vitás napirendi pontokat pedig a soron következő ülés napirendjére tűzi.

13. A szakbizottsági tagoknak határozataik, javaslataik meghozatala során konszenzusra kell törekedniük. Amennyiben az elnök megítélése szerint konszenzus nem érhető el, a vitatott kérdést szavazásra bocsátja.

14. A döntéshez a kinevezett tagok több mint felének egyetértése szükséges.
15. Amennyiben az ülésen a tagok fele, vagy annál kevesebb jelent meg, a döntéshez a jelenlévők legalább kétharmadának egyetértése szükséges.
16. Egyes operatív, technikai jellegű kérdésekben a döntés meghozatalához a szakbizottsági elnök a szakbizottság titkára által kezdeményezheti az elektronikus úton történő szavazást is. Ennek eredményéről a szakbizottság titkára a szavazás befejezését követő 1 héten belül a szakbizottság valamennyi tagját értesíti.
17. Amennyiben a szakbizottság olyan javaslatot tárgyal, amely valamelyik szakbizottsági tag szellemi vagy termelőtevékenységével létrehozott produktumával vagy kereskedelmi célú forgalmazási tevékenységével kapcsolatos, az a tag a javaslatról nem szavazhat. E tagot a határozatképesség megállapításakor figyelmen kívül kell hagyni. Amennyiben ez a tag a szakbizottság elnöke, úgy a javaslatról szóló napirendi pont tárgyalásánál az elnökhelyettesnek kell vezetnie az ülést, amit jegyzőkönyvezni kell.
18. A szakbizottság a napirendi pontok szerinti javaslatok megvitatását és a kapcsolódó vélemények figyelembe vételét követően határozati javaslatot készít elő a Hungarikum Bizottság részére. A támogató vagy elutasító határozati javaslatnak minden esetben indoklást kell tartalmaznia.
19. A határozati javaslatot a szakbizottság titkára továbbítja a Hungarikum Bizottság titkára részére.
20. A szakbizottság titkára az ülésről készített emlékeztetőt a tagok és az ülésen részt vevők, valamint a Hungarikum Bizottság titkára részére megküldi.
21. A szakbizottsági ülés résztvevői által aláírt jelenléti ívet az emlékeztetőhöz kell csatolni.
22. Az ülésen részt vevők az emlékeztetővel kapcsolatos észrevételeiket az emlékeztetőt megküldő levél keltezésétől számított tizenöt munkanapon belül tehetik meg. Az észrevétele(i)kről szükség szerint, illetve legkésőbb a következő ülésén a titkár tájékoztatja a szakbizottság tagjait.

VII.

Záró rendelkezések

A jelen alapszabályt elfogadta a Hungarikum Bizottság a 2012. november 27-i ülésén.

I. melléklet

Az egyes szakbizottságok részterületei:

a) Agrár- és élelmiszergazdaság: az agrárium szellemi termékei és tárgyi javai – beleértve az erdészet, halászat, vadászat és állategészségügy területét –, különösen a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek, az állat- és növényfajták, valamint a gasztronómia, a borászat és az italkultúra;

b) Egészség és életmód: a tudományos és népi gyógyászat, természetgyógyászat szellemi termékei és tárgyi javai, különösen a gyógyszerek, gyógynövények, gyógyhatású készítmények, gyógyvíz- és fürdőkultúra;

c) Ipari és műszaki megoldások: az ipari termelés – beleértve a kézműipart, kézművességet is – szellemi termékei és tárgyi javai, különösen az egyes technológiák, technikák, berendezés-, gép- és műszergyártás, műszaki eszközökkel végzett személy- és áruszállítás;

d) Kulturális örökség⁵: a kulturális örökség szellemi és tárgyi javai, különösen a népművészet, néprajz, filmművészet, iparművészet, képzőművészet, táncművészet és zeneművészet;

e) Sport és turizmus⁶: az energiafelhasználással járó fizikai aktivitás és az idegenforgalom szellemi termékei és tárgyi javai, különösen a sportolói életművek, csúcsteljesítmények, valamint a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás;

f) Természeti és épített környezet: az ember természetes környezetének tárgyi javai, különösen a fizikai és biológiai képződmények vagy képződménycsoportok, geológiai és fiziógráfiai képződmények, természeti tájak, természeti területek, életközösségek és ökológiai rendszerek; továbbá az ember által létrehozott épületek, épület-együttesek, helyszínek vagy egyéb objektumok; valamint az embert körülvevő környezet fenntartásához kapcsolódó szellemi termékek.

⁵ Az alapszabály mellékletében a „Kulturális örökség” részterületnél szereplő szövegrész javítására, annak a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelettel való összhangba hozására az alapszabály következő módosításakor kerül sor.

⁶ Az ágazati szakbizottságok alapszabályának elfogadására 2012. november 27-én került sor. A „Sport és turizmus” részterületnél szereplő szövegrész javítására, valamint a szakbizottság nevének „Sport, turizmus és vendéglátás” szerinti kiegészítésére az alapszabály következő módosításakor kerül sor. A sportot, illetve a turizmust és vendéglátást érintő javaslatok egy szakbizottságon belüli megtárgyalása nem jelenti akadályát a két terület elkülönülten történő kezelésének.

A nemzetközi és uniós listákon szereplő magyar nemzeti értékek

I. A szellemi kulturális örökség részét képező magyar nemzeti értékek

A szellemi kulturális örökség megőrzését szolgáló legjobb gyakorlatok⁷ listáján szereplő nemzeti értékek:

1. A táncház módszer, mint a szellemi kulturális örökség átörökítésének magyar modellje

Az emberiség szellemi kulturális örökségének⁸ reprezentatív listáján szereplő nemzeti értékek:

2. Busójárás Mohácson – maszkos farsangvégi télűző szokás
3. Solymászat mint élő emberi örökség
4. A Matyó népművészet – egy hagyományos közösség hímzőskultúrája

II. A világörökség részét képező magyar nemzeti értékek

Az UNESCO világörökségi listáján⁹ szereplő magyar helyszínek a következők:

1. Budapest – a Duna-partok, a Budai Várnegyed és az Andrássy út
2. Hollókő ófalu és környezete
3. Az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjai
4. Az Ezeréves Pannonhalmi Bencés Főapátság és természeti környezete
5. Hortobágyi Nemzeti Park – a Puszta
6. Pécs (Sopiana) ókeresztény temetője
7. Fertő / Neusiedlersee kultúrtáj
8. A Tokaji történelmi borvidék kultúrtáj

III. Nemzeti értékek az eredetmegjelölések oltalmára és nemzetközi lajstromozására vonatkozó Lisszaboni Megállapodás alapján¹⁰

- Herendi porcelán
- Budafoki zománcáru és Budafoki zománcedény
- Bonyhádi zománcáru és Bonyhádi zománcedény
- Szentgotthárdi kard és Szentgotthárdi kasza
- Gércei alginit
- Halasi csipke és Kiskunhalasi csipke

⁷ Forrás: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011>

⁸ Forrás: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011>

⁹ Forrás: <http://whc.unesco.org/en/list>

¹⁰ Forrás: <http://www.wipo.int/lisbon/en/about.html>

IV. A magyar agrárium nemzeti értékei

a) Az 1151/2012/EU rendelet¹¹ alapján közösségi oltalom alatt álló mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi árujelzői¹²

Oltalom alatt álló eredetmegjelölés (OEM):

- Alföldi kamillavirágzat
- Gönci kajsziparack
- Hajdúsági torma
- Kalocsai fűszerpaprika őrlemény
- Makói vöröshagyma vagy Makói hagyma
- Szegedi fűszerpaprika-őrlemény vagy Szegedi paprika
- Szegedi szalámi vagy Szegedi téliszalámi

Oltalom alatt álló földrajzi jelzés (OFJ):

- Budapesti téliszalámi
- Csabai kolbász vagy Csabai vastagkolbász
- Gyulai kolbász vagy Gyulai pároskolbász
- Magyar szürkemarha hús
- Szőregi rózsató

Átmeneti nemzeti oltalom alatt álló elnevezés:

- Szentesi paprika (OFJ)

b) Az 1151/2012/EU rendelet¹³ alapján közösségi elismerés alatt álló hagyományos különleges termékek

- Pozsonyi kifli

c) A 110/2008/EK rendelet¹⁴ alapján közösségi oltalom alatt álló szeszes italok földrajzi árujelzői¹⁵

- Békési szilvapálinka
- Gönc(z)i barackpálinka
- Kecskeméti barackpálinka
- Szabolcsi almapálinka
- Szatmári szilvapálinka

¹¹ http://elelmiszerlanc.kormany.hu/download/d/8c/50000/1151_2012_EU_rendelet.pdf

¹² Forrás:

http://ec.europa.eu/agriculture/quality/door/list.html?&recordStart=0&filter.dossierNumber=&filter.comboName=&filter.Min_milestone_mask=&filter.Min_milestone=&filter.Max_milestone_mask=&filter.Max_milestone=&filter.country=HU&filter.category=&filter.type=&filter.status=REGISTERED

¹³ http://elelmiszerlanc.kormany.hu/download/d/8c/50000/1151_2012_EU_rendelet.pdf

¹⁴ A szeszes italok meghatározásáról, megnevezéséről, kiszereléséről, címkézéséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról, valamint az 1576/89/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 110/2008/EK rendelet

¹⁵ Forrás: http://elelmiszerlanc.kormany.hu/download/4/0b/20000/11_2008_EK.pdf

- Újfehértói meggypálinka
- Göcseji körtepálinka
- Pannonhalmi törkölypálinka, valamint
- a „pálinka” és a „törkölypálinka” megnevezések.

c) Az 1234/2007/EK rendelet¹⁶ alapján közösségi oltalom alatt álló szőlészeti és borászati termékek földrajzi árujelzői¹⁷

Oltalom alatt álló eredetmegjelölés (OEM):

- Sopron
- Pannonhalma
- Mór
- Neszmély
- Etyek-Buda
- Balaton
- Balatonboglár
- Balaton-felvidék
- Balatonfüred-Csopak
- Badacsony
- Nagy-Somló
- Somlói
- Káli
- Tihany
- Zala
- Pannon
- Pécs
- Szekszárd
- Tolna
- Villány
- Duna
- Kunság
- Hajós-Baja
- Csongrád
- Izsáki Arany Sárfehér
- Eger
- Mátra

¹⁶ Az egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről („az egységes közös piacszervezésről”) szóló 1234/2007/EK rendelet

¹⁷ Forrás: <http://boraszat.kormany.hu/termekleirasok>

- Bükk
- Debrői Hárslevelű
- Tokaj

Oltalom alatt álló földrajzi jelzés (OFJ):

- Dunántúl
- Balatonmelléki
- Duna-Tisza közí
- Felső-Magyarország
- Zemplén

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló, módosított 2012. évi XXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján a Hungarikumok Gyűjteményében nyilvántartott hungarikumok

I. Hungarikumok a szellemi kulturális örökség területéről¹⁸

A szellemi kulturális örökség megőrzését szolgáló legjobb gyakorlatok listáján szereplő hungarikumok:

- **A táncház módszer mint a szellemi kulturális örökség átörökítésének magyar modellje**

Az emberiség szellemi kulturális örökségének reprezentatív listáján szereplő hungarikumok:

- **Mohácsi busójárás, maszkos télűző szokás**
- **Solymászat mint élő emberi örökség**
- **A Matyó népművészet – egy hagyományos közösség hímzéskultúrája**

II. Hungarikumok a világörökség területéről

Az UNESCO világörökségi listáján¹⁹ szereplő magyar helyszínek:

- **Budapest – a Duna-partok, a Budai Várnegyed és az Andrássy út**
- **Hollókő ófalva és környezete**
- **Az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjai**
- **Az Ezeréves Pannonhalmi Bencés Főapátság és természeti környezete**
- **Hortobágyi Nemzeti Park – a Puszta**
- **Pécs (Sopianae) ókeresztény temetője**
- **Fertő / Neusiedlersee kultúrtáj**
- **A Tokaji történelmi borvidék kultúrtáj**

¹⁸ Forrás: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00011>

¹⁹ Forrás: <http://whc.unesco.org/en/list>